

Sermo ad Alexandrinos

Τοῦ αὐτοῦ ἀγίου Κυρίλλου ἐκ τῆς πρώτης ὁμιλίας τῆς ὅτι οὐ χρὴ λέγειν ἄνθρωπον θεοφόρον, ἀλλὰ Θεὸν ἐνανθρωπήσαντα.

Μέγας ἦν ὄντως ὁ μακάριος Μωϋσῆς· ἤκουσε γὰρ Θεοῦ λέγοντος "Οἶδά σε παρὰ πάντας, καὶ χάριν εὔρες παρ' "ἐμοί·" ἀλλ' ἦν ὡς οἰκέτης ἐν οἴκῳ πιστός· ἀξιάγαστος ἦν ὁ προφήτης Σαμουὴλ, ἀλλ' ἦν ἐναριθμῖος "τοῖς ἐπικαλου"μένοις" τὸν τῶν ὄλων Θεόν· ἅγιοι γεγονάσιν οἱ μακάριοι προφήται, πλὴν ὁμολογοῦσι τὸ τῆς δουλείας μέτρον, καὶ τὴν οἰκέταις πρέπουσαν ἀνεπλήρουν οἰκονομίαν, τοὺς ἄνωθεν καὶ παρὰ Θεοῦ λόγους τοῖς τὸ τῆνικάδε διαπορθμεύοντες, μᾶλλον δὲ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς· διακεκράγασι γὰρ αἰεὶ Τάδε λέγει Κύριος· ἔφη δέ που καὶ αὐτὸς ὁ Χριστὸς περὶ τοῦ μακαρίου Βαπτιστοῦ "Μεῖζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου τοῦ "βαπτιστοῦ οὐκ ἐγήγερται·" ὁ δὲ, καίτοι κατὰ τὴν ἀψευδῆ τοῦ Σωτῆρος φωνὴν τὴν ἄνω τάξιν ἐν δικαιοσύνῃ λαχὼν, οὐκ ἠγνόησε τὴν ὑπεροχὴν, ὠμολόγησε τὸν δεσπότην, παρεχώρησε τὸ νικᾶν τῇ δόξῃ Χριστοῦ· ἔφη γὰρ ἐναργῶς "Οὗτος ἦν περὶ οὗ εἶπον ἐγὼ Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ, "οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων "αὐτοῦ." πλείστων οὖν ἁγίων ἐν ἑαυτοῖς ἐσχηκότων τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον, περὶ οὐδενὸς ἐκείνων γέγραπται ὅτι "Ὁ "Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν," ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἁγίων προφητῶν τὰς ἄνω δυνάμεις χορευούσας εὐρήσομεν· τίνος γὰρ εἶπέ μοι γεννηθέντος "πλήθος οὐρανόυ 460 "στρατιᾶς" τὰς ὑπὲρ ἡμῶν ἐποίησατο χαριστήριους ὡδάς; ἐπὶ μόνῳ τῷ Ἐμμανουήλ εἰρήκασι "Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, "καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία·" ἐν πολλοῖς οὖν, ὡς ἔφην, ἁγίοις κατοικήσαντος τοῦ Θεοῦ, ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἐπιδημῆσαι λέγεται, ἅπαξ γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ περὶ ἐνὸς ὁ προφήτης φησὶν "Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ "καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ·" εἷς ἡμᾶς καὶ μόνος "ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος "ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα·" ἕνα δέδωκεν Υἱὸν ὑπὲρ ἡμῶν ὁ Πατήρ· εἷς Υἱὸς τέθεικεν ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ἰδίαν ψυχὴν· εἷς ἐσταυρώθη καὶ ἀνεβίω, τοῦ θανάτου πατήσας τὸ κράτος. οὐκοῦν ἐν σαρκὶ γεγονότα κατὰ ἀλήθειαν, ἤγουν ἐνωθέντα τῇ σαρκὶ τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον ἐπιγινώσκομεν· καὶ οὐκ ἄνθρωπον εἶναί φαμεν θεοφόρον τὸν Ἐμμανουήλ· ὁμολογοῦμεν δὲ ὅτι Θεὸς ὢν φύσει, μορφήν δούλου λαβὼν, γέγονε καὶ υἱὸς ἀνθρώπου· καὶ ἐστὶν ὁ αὐτὸς Θεὸς τε ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπος.